

หัวข้อวิทยานิพนธ์	ปัญหาเกี่ยวกับเขตอำนาจศาลรัฐธรรมนูญตามมาตรา 68 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550
ชื่อผู้เขียน	อัญชณี พูลเต็ม
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พรชัย เลื่อนฉวี
สาขาวิชา	นิติศาสตร์
ปีการศึกษา	2556

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ปัญหาเกี่ยวกับเขตอำนาจศาลรัฐธรรมนูญตามมาตรา 68 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 เพื่อเสนอแนะแนวทางในการแก้ไข ปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องให้มีความเหมาะสม อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

ผลจากการศึกษาพบว่า เขตอำนาจของศาลรัฐธรรมนูญตามบทบัญญัติมาตรา 68 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้กำหนดเกี่ยวกับกระบวนการและขั้นตอนของบุคคลที่ใช้สิทธิเสนอเรื่องให้อัยการสูงสุดตรวจสอบข้อเท็จจริงและยื่นคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยสั่งการให้เลิกการกระทำที่เป็นการใช้สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญเพื่อล้มล้างการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขตามรัฐธรรมนูญหรือเพื่อให้ได้มาซึ่งอำนาจในการปกครองประเทศโดยวิธีการซึ่งมิได้เป็นไปตามวิถีทางที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ ซึ่งเกิดปัญหาความไม่ชัดเจนของถ้อยคำที่ปรากฏอยู่ในวรรคสองของมาตรา 68 ของรัฐธรรมนูญ ที่ว่า “ในกรณีที่บุคคลหรือพรรคการเมืองใดกระทำการตามวรรคหนึ่ง ผู้ทราบการกระทำดังกล่าวย่อมมีสิทธิเสนอเรื่องให้อัยการสูงสุดตรวจสอบข้อเท็จจริงและยื่นคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยสั่งการให้เลิกการกระทำดังกล่าว แต่ทั้งนี้ไม่กระทบกระเทือนการดำเนินคดีอาญาต่อผู้กระทำการดังกล่าว” ซึ่งเป็นปัญหาความไม่ชัดเจนของบทบัญญัติที่เกี่ยวกับเขตอำนาจศาลรัฐธรรมนูญเกี่ยวกับเรื่องของผู้มีสิทธิเริ่มคดีที่แท้จริงตามมาตรา 68 ของรัฐธรรมนูญ และขั้นตอนของการดำเนินกระบวนการเสนอคำร้องที่ชอบด้วยกฎหมายและเป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ ทั้งนี้ เนื่องมาจากถ้อยคำของบทบัญญัติมาตราดังกล่าวไม่ชัดเจน ที่ว่าศาลรัฐธรรมนูญจะมีอำนาจรับคำร้องดังกล่าวไว้พิจารณาได้หรือไม่ หากการดำเนินการไม่เป็นไปตามวิธีการและเงื่อนไขของกฎหมาย ซึ่งเป็นปัญหาเรื่องของการตีความเจตนารมณ์ตามมาตรา 68 วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช

2550 ซึ่งอาจเข้าใจได้ว่า บุคคลสามารถใช้สิทธิกระทำการ ได้สองวิธี โดยทำให้เกิดปัญหาที่ส่งผลต่อความน่าเชื่อถือของคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ ดังนี้

1. ปัญหาการตีความเจตนารมณ์ตามมาตรา 68 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 เปรียบเทียบกับมาตรา 63 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540
2. ปัญหาของอำนาจศาลรัฐธรรมนูญในการพิจารณาคำร้องของบุคคลที่ใช้สิทธิยื่นคำร้องโดยตรงต่อศาลรัฐธรรมนูญ
3. ปัญหากรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญใช้อำนาจนำเอาวิธีการชั่วคราวก่อนพิพากษาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 264 มาใช้ในการออกคำสั่ง
4. ปัญหาความมีผลผูกพันของคำสั่งหรือคำวินิจฉัยจากการใช้อำนาจของศาลรัฐธรรมนูญ

จากการศึกษาสรุปได้ว่า การบัญญัติถ้อยคำตามมาตรา 63 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 และมาตรา 68 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ที่ว่า “...มีสิทธิเสนอเรื่องให้อัยการสูงสุดได้สวนข้อเท็จจริงและยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญให้พิจารณาวินิจฉัยหรือมีคำสั่งให้ยุติการกระทำดังกล่าวได้” ย่อมทำให้เกิดปัญหาในการตีความเกี่ยวกับผู้มีสิทธิเสนอเรื่อง และอำนาจในกระบวนการพิจารณาเพื่อรับคำร้อง ตลอดจนการมีคำวินิจฉัยเพื่อสั่งการ และผลผูกพันของคำวินิจฉัย ว่าเป็นการกระทำหรือกระบวนการที่ไม่ชอบด้วยบทบัญญัติรัฐธรรมนูญ

จากปัญหาดังกล่าว ผู้เขียนจึงเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขปัญหาดังนี้

1. แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติมาตรา 68 วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญ ให้ชัดเจนยิ่งขึ้น เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาในการตีความเกี่ยวกับเขตอำนาจของศาลรัฐธรรมนูญ และความโปร่งใสชอบธรรมของการปฏิบัติหน้าที่ของอัยการสูงสุดได้อย่างถูกต้อง รวมทั้งการกำหนดระยะเวลาดำเนินการไว้เป็นระยะเวลาเร่งรัดเพื่อไม่ให้เกิดความล่าช้า โดยอาจกำหนดถ้อยคำให้เป็นไปในแนวทางเดียวกับมาตรา 95 แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. 2550

2. แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติข้อ 21 แห่งข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาและการทำคำวินิจฉัย พ.ศ. 2550 เพื่อบัญญัติเพิ่มเติมเกี่ยวกับเรื่องสิทธิของบุคคลที่จะเสนอคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญได้โดยตรงภายใต้กระบวนการขั้นตอนหรือเงื่อนไขที่กฎหมายกำหนดไว้ อันจะเป็นการให้สิทธิและเสรีภาพแก่ประชาชนมากขึ้น

3. แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติข้อ 6 วรรคสอง แห่งข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาและการทำคำวินิจฉัย พ.ศ. 2550 โดยกำหนดให้ชัดเจนว่า หากเป็นคดีที่เกี่ยวกับข้อพิพาททางรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณาว่ากฎหมายฉบับใดฉบับหนึ่งขัดกับรัฐธรรมนูญหรือไม่ ศาลรัฐธรรมนูญอาจมีคำสั่งให้ใช้วิธีการชั่วคราวเพื่อให้ระงับการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งไว้ก่อนได้โดยไม่ขัดต่อข้อกำหนดนี้ได้ต่อเมื่อเป็นกรณีที่มีความจำเป็นเร่งด่วน เพื่อป้องกันความเสียหายอย่างร้ายแรง หรือเพื่อปกป้องผลประโยชน์สาธารณะ โดยกำหนดให้ประธานรัฐสภาเป็นผู้ดำเนินการเพื่อให้มีการบังคับให้เป็นไปตามคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ เพราะถือว่า มีอำนาจสูงสุดของอำนาจฝ่ายนิติบัญญัติ

4. แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติข้อ 57 วรรคสอง แห่งข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาและการทำคำวินิจฉัย พ.ศ. 2550 เพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญมีอิสระและมีความชัดเจนที่จะกำหนดองค์กรที่มีหน้าที่ในการบังคับรวมถึงมาตรการในการบังคับให้เป็นไปตามคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ เมื่อศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำวินิจฉัยประเด็นแห่งคดีเรื่องใดแล้ว ศาลรัฐธรรมนูญย่อมต้องผูกพันกับผลการวินิจฉัยของตนและไม่สามารถที่จะแก้ไขเปลี่ยนแปลงผลของคำวินิจฉัยของตนในคดีนั้นได้อีก แต่ศาลรัฐธรรมนูญยังสามารถเปลี่ยนแปลงแนวคำวินิจฉัยในเรื่องนั้นได้ในอนาคต เพื่อประโยชน์แห่งความถูกต้องมากขึ้น

Thesis Title	Legal Problems on Constitutional Jurisdiction under Section 68 of the Constitution of the Kingdom of Thailand, B.E. 2550
Author	Anchalee Pooltem
Thesis Advisor	Assistant Professor Dr. Pornchai Luernshavee
Department	Law
Academic Year	2013

ABSTRACT

The purpose of this thesis is to study and analyze the problem concerning the jurisdiction of the Constitutional Court under section 68 of current Thai Constitution in order to recommend the guideline for amending or revising the relevant law or regulation.

This study reveals that the jurisdiction of the Constitutional Court under section 68 of current Thai Constitution that stipulates the process and procedure for a person exercising his or her rights to submit an application to the Prosecutor General for to investigate its facts and submit a motion to the Constitutional Court for ordering cessation of the act that is considered as exercising his or her rights and liberties to overthrow the democratic regime of government with the King as Head of the State under this Constitution or to acquire the power to rule the country by any means which is not in accordance with the modes provided in this Constitution is obscure as appeared in the paragraph two of such section. Paragraph two of section 68 stated that “In the case where a person or a political party has committed the act under paragraph one, the person knowing of such act shall have the right to request the Prosecutor General to investigate its facts and submit a motion to the Constitutional Court for ordering cessation of such act without, however, prejudice to the institution of a criminal action against such person”. Given that the obscurity of section 68 of Thai constitution, it causes the problem in interpretation the intent of section 68 paragraph two of the constitution concerning the person who is eligible for initiating the case under section 68 of the constitution, the process for submitting a motion that is lawful and in line with the intent of the constitution and the authority of the Constitutional court to accept the motion made directly to them since. Accordingly it affects to the credibility of the following verdict rendered by the court.

1. Question on the interpretation of the intent of section 68 of 2007 Thai Constitution comparing with section 63 of 1997 Thai Constitution.

2. Question relating on the jurisdiction of the Thai Constitutional Court on the Authority of the Constitutional court to accept the motion submitted directly from a person exercising the rights.

3. Question on the power of the Constitutional court to apply section 264 of the Civil procedural code concerning provisional measure before verdict with court's order.

4. Question on the scope of legal binding of the court order or verdict.

The study reveals that wording "shall have the right to request the Prosecutor General to investigate its facts and submit a motion to the Constitutional Court for ordering cessation of such act". As prescribed under section 63 of the 1997 constitution and section 68 of the 2007 constitution raise the question in interpretation of a person who possess rights to submit a motion and the power to accept it as well as rendering the verdict and legal binding thereof whether or not such act or procedure is in compliance with the provision of the Constitution.

According to such study, author therefore would like to recommend the following solutions in order for solving the problems;

1. Amending section 68 of the constitution in order to rectify the problems in the interpretation relating to the jurisdiction of the constitution court and the transparency of the Prosecutor General in performing his/her duties. Prescription of the non legal binding time period for the Prosecutor General to carry out his or her duties in order to prevent undue delay. In doing so, the wording in section 95 of the Organic Law on Political party B.E. 2550 can be used as a model for drafting.

2. Amending section 21 of the Constitutional Court's regulation on the proceeding and rendering of the verdict B.E. 2550 to additionally prescribe the rights to submit the motion directly to the Constitution Court of the individuals in accordance with the procedures or conditions prescribed by law. Consequently, this will provide greater rights and freedoms for people.

3. Amending paragraph two of section 6 of the Constitution's regulation on proceeding and rendering of the verdict B.E. 2550 by prescribing that In case of emergency in order to prevent severely damages or to protect public interests, the court may order the

provisional measure to refrain a person from doing such act without prejudice with this regulation and specifying that the President of the National Assembly, as a head of legislative branch, shall be a person who enforce the verdict of the jury.

4. Amending paragraph two of section 57 of the Constitutional Court's regulation on the proceeding and rendering of the verdict B.E. 2550 to give the Constitutional Court freedom and clarity to prescribe the organization by which have a duty to enforce the verdict and to prescribe the measures to enforce such verdict. When the Constitutional court renders its verdict in any issue of the case, it shall bide by its verdict and shall not be able to amend such verdict but it shall not set the precedence for the court on that issue in the future.

กิตติกรรมประกาศ

การจัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ เพราะความอนุเคราะห์และความกรุณาเป็นอย่างยิ่งของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พรชัย เลื่อนฉวี ที่ได้สละเวลาอันมีค่าเพื่อรับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา และได้ให้คำแนะนำ ข้อปรับปรุง ตั้งแต่เริ่มทำวิทยานิพนธ์จนกระทั่งเสร็จสมบูรณ์ ซึ่งผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้ ด้วยความเคารพยิ่ง

ขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงต่อศาสตราจารย์ ดร. ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้ข้อเสนอแนะและคำชี้แนะในการจัดทำวิทยานิพนธ์ ขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงต่อรองศาสตราจารย์ ดร. วีระ โลจายะ และรองศาสตราจารย์ประเสริฐ ตัณศิริ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ให้ความรู้วิธีการเขียนวิทยานิพนธ์ ข้อเสนอแนะและคำชี้แนะที่เป็นข้อมูลเพิ่มเติมที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการเรียบเรียงและปรับปรุงวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

เหนือสิ่งอื่นใด ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงต่อบิดาและมารดา ที่ให้การสนับสนุนและเปรียบเสมือนกำลังใจที่สำคัญอย่างยิ่ง จนเป็นผลให้การศึกษาในระดับมหาบัณฑิตของผู้เขียนสำเร็จลุล่วงในที่สุด ขอกราบขอบพระคุณ ครู อาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ให้แก่ผู้เขียน ขอขอบคุณบุคลากรสาขาวิชานิติศาสตร์ คุณอภิวัฒน์ จิระศิริโสภณ คุณศักดิ์กมล ภูมิรินทร์ คุณพศธร พันธุ์สุวรรณ ตลอดจนผู้ร่วมงานที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาทุกท่าน สำหรับคำแนะนำ คำลึงใจ และความช่วยเหลือต่าง ๆ รวมถึงผู้มีส่วนช่วยเหลือในการจัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ทุกท่าน ซึ่งไม่อาจจะเอ่ยนามได้หมดในที่นี่ โดยผู้เขียนซาบซึ้งในน้ำใจของท่านทั้งหลาย

หากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นประโยชน์และมีคุณค่าทางการศึกษาประการใดแล้ว คุณความดีทั้งหลาย ผู้เขียนขอกราบเป็นกตเวทิตาคุณแก่บิดา มารดา คณาจารย์ และผู้มีพระคุณทั้งหลายข้างต้น แต่หากมีข้อผิดพลาดประการใด ผู้เขียนขอน้อมรับไว้แต่เพียงผู้เดียว

อัญชลี พูลเต็ม